

παραδείγματα όμοίας ένεργειάς έξι άποστάσεως. Δι' ἀπλῆς πιέσεως ένδικο κομβίου ἐτίθεντο εἰς κίνησιν πᾶσαι αἱ ἐν αὐταῖς ὑπάρχουσαι μηχαναὶ, ἀντλίαι, ἀεριστῆρες, ὑψωτικαὶ ἀναβάθραι, διατρητῆρες, κτλ. Κάλλιον ιδίᾳ παραδειγματα ένεργειάς έξι άποστάσεως κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν Παρισίων ὑπῆρχεν ὁ ἡλεκτρικὸς τροχιοδρόμων, δστις ἐκινεῖτο ἐπὶ τῆς σιδηρᾶς γραμμῆς, τῆς συνδεούσης τὸ μέγαρον τῆς Ἐκθέσεως μετὰ τῆς πλατείας τῆς Ὀμονοίας.

Τῷ 1882 ὁ διακεκριμένος γάλλος μηχανικὸς καὶ ἡλεκτριστὴς Μάρκελλος Δεπρέ, κατὰ τὴν ἐν Μονάχῳ ἔκθεσιν, ἥδυνήθη, έξι άποστάσεως 50 χιλιομέτρων, (ἐκ τῆς πόλεως Μιεσόβαχης), νὰ θέσῃ τηλεγραφικῶς εἰς κίνησιν μίαν ἀντλίαν, ἵνα τὸ ὄδωρο ἐχρησίμευσεν εἰς παραγωγὴν τεχνητοῦ καταρράκτου.

Κατὰ Μάϊον τοῦ 1883 ἐν Γαλλίᾳ, ὁ αὐτὸς Δεπρέ, μεταβιβάζων ἐκ τῆς πόλεως Βιζέλλης τὴν δύναμιν ἐνδικού ποταμοῦ εἰς τὴν 14 χιλιόμετρα ἀπέχουσαν πόλιν Γρενόβλην, κατώρθωσεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας νὰ κινῇ ἀντλίαν παράγουσαν τεχνητὸν καταρράκτην καὶ νὰ φωτίζῃ τὸ δημοπρατήριον δι' ἀπλέτου ἡλεκτρικοῦ φωτός.

Μετὰ τὰς ἀνωτέρω ἀξιοσημειώτους μὲν διὰ τὴν σπουδαιότητά των, τύπον ὅμως δοκιμῶν ἔχούσας ἐφαρμογὰς, αἱ καθαρῶς βιομηχανικαὶ καὶ οὕτως εἰπεῖν διαρκεῖς δὲν ἥδυνατο νὰ εὔρωσιν ἢ εύρυτάτον ἔδαφος.

Ἐν πλείστοις σήμερον ἐργοστασίοις, ιδίᾳ τῆς Γαλλίας, κινοῦσιν ἡλεκτρικῶς έξι άποστάσεως τρυπάνους σιδήρου, σφύρας μεγίστας..... πρὸς δὲ πρίονας, τόρνους, βαροῦλκα, ἐκφορτωτικὰς μηχανάς, κτλ. Ἐν τοῖς καταστήμασι τῆς Ὡραίας Κηφουροῦ ἐν Παρισίοις καὶ ἀλλαχοῦ διαβιβάζουσι τὴν δύναμιν μιᾶς ἀτμομηχανῆς ἐν τοῖς ὑπογείοις κειμένοις διὰ μεταλλικοῦ νήματος εἰς τοὺς ἀνωτάτους ὄρόφους, ἔνθα κινοῦσι ράπτικὰς μηχανάς, ταινιοκόπτας, κλπ (¹). Ἐν Ἀγίᾳ Ελισάβετ τῆς Πικαρδίας ἀρδεύουσι τοὺς ἀγροὺς διὰ τίνος ἀναρροφητικῆς ἀντλίας κειμένης ἐπὶ ρυακίου καὶ ἀπεχούσης τῆς πόλεως, δθεν λαμβάνει ἡλεκτρικῶς τὴν κίνησιν τῆς, 775 μ. Ἀλλαχοῦ δὲ τούναντίον ἀποξηραίνουσιν ἡλεκτρικῶς γαίας διὰ περιστροφικῶν ἢ φυγοκέντρων ἀντλιῶν. Ἐπίσης ἡλεκτρικῶς έξι άποστάσεως κινοῦσιν ἔν τισι πόλεσι λιθοθραύστας καὶ μικρὰς σκαπτικὰς μηχανάς. Καὶ ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς μεταλλωρυχείοις ἥρχισαν ἥδη νὰ κινῶσιν ἡλεκτρικῶς συσκευάς τινας. Τὸ δὲ σπουδαιότατον, καὶ σιδηρόδρομοι ἡλεκτρικοὶ κατεσκευάσθησαν, ἰκανὰς μάλιστα συνδέοντες πόλεις.

Ἐν γένει ὁ ἡλεκτρισμὸς ἥρχισε νὰ εἰσάγηται εἰς πάν-

τας τοὺς κλάδους τῆς βιομηχανίας. Τὰ πλεονεκτήματα αὐτοῦ εἶναι ἀπειρα, καὶ διὰ τοῦτο ἀπειρον τὸ στάδιον, ὅπερ ἔτι μέλλει νὰ διατρέξῃ.

I. X. ΒΛΑΣΣΗΣ.

ΑΣΙΑΤΙΚΑ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΑΡΑΒΙΚΩΝ ΜΗΝΩΝ

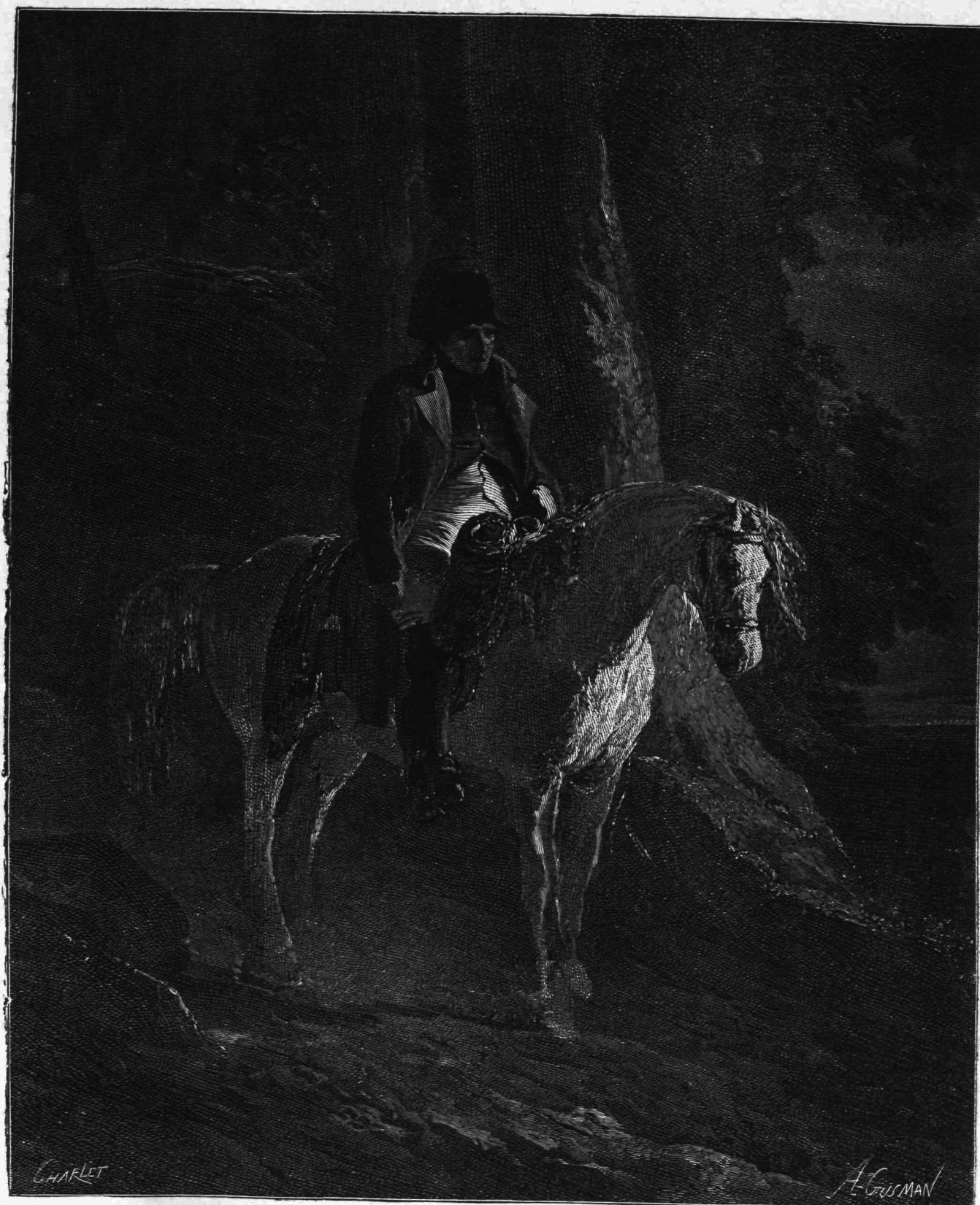
Α'. Μουχαρέμ. Ὁ μὴν οὗτος, πρῶτος τοῦ Ἀραβικοῦ ἡμερολογίου, σύγκειται ἐκ τριάκοντα ἡμερῶν ἔθερεῖτο δὲ παρὰ τοῖς ἀρχαῖοις Ἀραψινοῖς ιερός, ὃς καὶ αὐτὸς τὸ ὄνομα δηλοῖ, καὶ κατ' αὐτὸν ἀπηγορεύετο πᾶσα πολεμικὴ παρασκευὴ ἢ ἐκστρατεία. Συνήθως καλεῖται καὶ ἀσυριανὸς ἦτοι μόνον τοῦ πένθους, ἔνεκα τοῦ γενικοῦ πένθους, ὅπερ οἱ τε Ἀραβεῖς καὶ Μωαμεθανοὶ φυλάττουσι κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ μηνὸς τούτου (γέβριλ-ασέρ) εἰς ἀνάμνησιν τοῦ θανάτου τοῦ Χουσεΐν, υἱοῦ τοῦ Ἀλῆ, φονευθέντος μετὰ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ ὑπό τίνος στρατιωτικοῦ ἀποστάσιματος τοῦ Γεζίτ, κατὰ τὸ 61 ἔτος Ἐγείρας ἐν τῇ πεδιάδι Καρβελλᾶ παρὰ τὰ σύνορα τῆς Περσίας. Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ τάφου τούτου κατ' ἔτος μεταβαίνουσι πολλοὶ Μωαμεθανοὶ καὶ ιδίως οἱ τῆς αἰρέσεως τοῦ Ἀλῆ.

Β'. Σαφέρο. Ήτοι μὴν τῆς ἐρημίας, ὃς ἐκ τῆς εἰς πόλεμον ἀποδημίας τῶν φυλῶν, συγκείμενος ἐξ 29 ἡμερῶν. Καλεῖται δὲ οὕτω, διότι καθ' ὃν χρόνον εἶχε ουσιηθῆ τὸ ἀραβικὸν ἡμερολόγιον, οἱ κατοικοῦντες τὴν Μέκκαν Ἀραβεῖς ἐσυνείθιζον κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον, ἐγκαταλείποντες τὴν πόλιν, νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὰς ἐξοχὰς τῆς παρακείμενης πόλεως Σαΐφ.

Γ'. Ρεβειούλ-ἔδεελ. Ήτοι πρῶτος μὴν τῆς ἀνοίξεως, συγκείμενος ἐκ 30 ἡμερῶν. Οἱ νῦν Ἀραβεῖς καὶ ιδίως Μαγριπῖνοι ἀποκαλοῦσιν αὐτὸν Μεβλούτ (¹), ἦτοι μῆνα τῶν γεννεθλίων, ἔνεκα τῆς ἐπετείου ἑορτῆς τῆς γεννήσεως τοῦ Μωάμεθ, ἦτις ἑορτάζεται τὴν νύκτα τῆς 13 πρὸς τὴν 14 τοῦ μηνὸς· καλλεῖται ἴδ-ἔλ-λεϊλετ οὐλμουβαρεκέ, ἦτοι ἴδ-ἔλ-λεϊλετ-οὐλ-μουβαρακέ, ἦτοι ἑορτὴ τῆς εὐλογημένης νυκτός. Η ἑορτὴ αὕτη ἐν Τριπόλει τῆς Βαρθαρίας, ὃς καὶ ἐντισι πόλεσι τῆς Αιγύπτου ἑορτάζεται μετὰ ἐκτάκτου πομπῆς καὶ παρατάξεως, ἦτις κινεῖ πολὺ τὸ διάφορον, αἱ τελεταὶ αὕται καὶ αἱ πομπαὶ ἔχουσι πολλὴν ὄμοιότητα πρὸς τὰ ὅργια τῶν Βακχῶν καὶ τῶν Μαινάδων· διότι, ὃς τὸ πάλαι οἱ τελοῦντες αὐτὰ οἰστροπλῆγες καὶ μανιώδεις γινόμενοι οὔτε τῶν λεγομένων οὔτε τῶν πραττομένων εἶχον αἰσθησιν, οὕτω καὶ νῦν τὰ διάφορα τάγματα τῶν Μουραβούν, ἀνδρες τε καὶ γυναῖκες, διὰ τῆς ἀφθόνου χρήσεως τοῦ μεθυστικωτάτου ποτοῦ χασίς ἐν τῇ οἰστρομανίᾳ αὐτῶν, ἔξαλλοι καὶ γυμνό-

(¹) Ἐν Ἑλεστίᾳ (ἐν Σαΐν-Μόρει) καὶ ἐν τισι πόλεσι παρὰ τὸ Πυρηναῖα πρὸς φωτισμὸν τῶν μεγάλων οἰκιῶν, καταπτημάτων καὶ ἔνσυνδεσμῶν μεταχειρίζονται τὴν δύναμιν τῶν ὑδάτων τῶν ποταμῶν δροίων διὰ μεταλλικοῦ νήματος ἐξ άποστάσεως. Ἐν Ἀμερικῇ την δύναμιν τῶν τεκτονικῶν τοῦ Νιαγάρα διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου μεταχειρίζονται εἰς φωταγώγησιν αὐτῶν τῶν τεκτονικῶν τοῦτων τῆς συνεργείας τῶν ρευματογόνων μηχανῶν παραγόμενοι ἡλεκτρικὸν φῶς εἴναι τότον ἵσχυρον, ὥστε ἐξεκεῖται μέχρι τοῦ τεκτονικῶν τοῦ Ἰπτείου Πετόλου· τὸ φῶς του ἀντανακλῶντες πίεσται ἀνταγωγήσεως ὑπεράνω τῶν τεκτονικῶν καθιστάσιν αὐτοὺς παρεμπερεῖς τοπείων ὑδραγγύους ἢ στιλβωτοῖς ὅργυρους, ἀποτελοῦνται μεγαλοπρεπέστατον καὶ γραπτωτάτον θέσμα. Ἐν ταῖς λοιπαῖς δὲ πόλεσι γενικῶς, ταῖς μὴ εὐνοούμεναις ὑπὸ τῆς ψύτσας, ἐν ταῖς πλοίαις, κλπ. μεταχειρίζονται διὰ τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτός, τὴν δύναμιν ἀτμομηχανῶν.

(²) Ὁρα ἐρημη. Ἀνατολικὸν ἐκδεῖν ἐν Κουνιόπλει. ἀρ. 919, 923, 924 καὶ 925. ἡμετέρων Μελέτην περὶ τῶν ἡδῶν, ἔθνων κατοικουν τῆς Τριπόλεως τῆς Βαρθαρίας, περιγραφὴν τῆς ἑορτῆς τοῦ Μεβλούτ καὶ τοῦ Αύτοκροτοῦ κατοικουμένου αὐτῶν κτλ. • συνταχθεῖσαν παρ' ἡμῖν κατέ τὴν Ἐρετείον.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ = ΤΜΗΜΑ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ

Ο ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ ΤΟΥ ΒΑΤΕΡΔΩ

[ΕΡΓΟΝ ΑΔ. GUSMAN ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΕΚ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΣ ΤΟΥ CHARLET.]

ποδες και λελυμένη τῇ κόμῃ χορεύσαντες και πομπεύσαντες, μετὰ ταῦτα οὐδενὸς τῶν λεχθέντων μέμνηνται, και ἐν τῷ χορῷ ἀλλήλους οὐ διαγιγνώσκουσιν· ἀντὶ δὲ τοῦ τῶν Βακχῶν ἐπιφωνήματος εὐ οἴ! σα βοῖ! ἐκφωνοῦσι τοὺς μυχίους στεναγμοὺς ἔφ., ἔφ., οὔφ., οὔφ. και ὕσπερ αἱ Μαινάδες ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ κρατοῦσαι θύρουν, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ ἀγαλμάτιον τοῦ Διονύσου, ὡργίαζον, ὡς ἐν ταῖς ιεραῖς πομπαῖς τὰ ἀγαλμάτια τῶν θεῶν ἐπ' ὄμμαν οἱ ιερεῖς φέροντες, ἐπεφώνουν ὑπὸ τοῦ ἄχθους δῆθεν τῆς θεότητος βαρυνόμενοι, οὕτω καὶ οἱ θυρσοπλῆγες οὗτοι: Μουραβοῦται φέρουσι ἐπὶ χεῖρας θύρους θυμιατήρια και διάφορα συμβολικά ἀρχατα σήματα τοῦ τάγματος αὐτῶν και πίνακας φέροντας διαφόρους ζωγραφίας και κρατοῦντες ταῦτα ἐνθουσιαδῶς ἀείποτε φωνοῦσι τὸν Ἀλλάχ και στενάζουσιν ἀδιακόπως· ταῦτα ἔστωσαν ἐν μοίρᾳ παρεκβατικῇ.

Δ'. 'Ρεθίους-σανὶ καὶ ῥεθίουλ-ἀχήρο, ἦτοι δεύτερος μὴν τῆς ἀνοίξεως καλεῖται δ' ἐπίσης και Σαΐ-έλμεβλούτ, ὡς ἐρχόμενος μετὰ τὸν μῆνα τῆς γεννήσεως τοῦ προφήτου σύγκειται δὲ ἐξ 29 ἡμερῶν. Οἱ δύο οὗτοι ρεθί, α. και β'. ὠνομάσθησαν οὕτως ἐξ ὄμοιώσεως πρὸς τὴν ἀνοίξιν (ἀραβιστὶ ρεθί) καθότι κατὰ τοὺς δύο τούτους μῆνας ἐνέμοντο τὰ ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ προηγουμένου μῆνὸς λάφυρα και διετέλουν οὕτως ἐν εὐπορίᾳ ὡς ἐν καιρῷ τῆς σογκομηδῆς τοῦ καρποῦ

Ε'. Τζεμάζηλ-έθνελ, Ἡτοι πρῶτος μὴν ἀκινησίας, συγκείμενος ἐκ 30 ἡμερῶν.

ΣΤ'. Τζεμάζησ-σανὶ ἥ Τζεμάζηλ-ἀχήρο, Ἡτοι δεύτερος μὴν ἀκινησίας, ἐξ 29 ἡμέραν συγκείμενος ὠνομάσθησαν οὕτως οἱ δύο οὗτοι μῆνες, διότι κατ' αὐτούς, ὡς ἐκ τῆς συγκομιδῆς τῶν καρπῶν ἥ τῶν λαφύρων τῶν προηγουμένων μηνῶν, αἱ φυλαὶ ἔμενον ἀεργοὶ ἐν ταῖς ἔστιαις αὐτῶν, ὡς ἐὰν ἦσαν ἄψυχα ἥ ἀκίνητα ὄντα (Τζεμαδάτ).

Ζ'. 'Ρετζέπ, Ἡτοι σεβαστός, ἥ κατ' ἄλλην ἐτυμολογίαν μέσος, ὡς ἀποτελῶν τὸ μέσον τοῦ ἔτους, συγκείμενος ἐκ 30 ἡμερῶν. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἀραψιν ἦν καθιερωμένος ἐν τῇ ἐξασκήσει θρησκευτικῶν καθηκόντων. Κατ' αὐτὸν δ' ἐπίσης ἐνησχολοῦντο και ἐν πολεμικοῖς ἔργοις, διὸ και ἀπεκάλουν τὸν μῆνα τοῦτον ἐλασάμ, ἦτοι κωφόν· διότι ἔνεκα τῆς κλαγγῆς τῶν ὅπλων δὲν ἡδύναντο ν' ἀκούωσιν.

Κατὰ τὴν νύκτα τῆς 4 πρὸς τὰς 5 τοῦ μῆνὸς τούτου, ἥτις καλεῖται λέϊλετ-ούρ-φαγάπ, ἦτοι νύξ τῶν ἐπιθυμιῶν, ἐορτάζεται ἥ ἀνάμνησις τῆς συλλήψεως τοῦ Μωάμεθ. Κατὰ δὲ τὴν νύκτα τῆς 27 πρὸς τὰς 28, ἐορτάζεται και ἥ ἀνάμνησις τοῦ μιράτζ ἦτοι τῆς ἀναλήψεως τοῦ προφήτου οἱ Ἀραβες δοξάζουσιν ὅτι ὁ προφήτης αὐτῶν, ἔχων ἐντὸς ὄχήματος τεράστιόν τι ζῶν καλούμενον Βοράκ, μετέβη ἐν μιᾷ νυκτὶ ἐκ τῆς Μέκκας εἰς τὴν Ιερουσαλήμ και ἐξ αὐτῆς εἰς τὸν οὐρανόν.

Η'. Σασαπάν, Ἡτοι μὴν τῆς διασπορᾶς, διότι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον πολλὰς ἐκ τῶν φυλῶν διεσπείροντο εἰς διάφορα μέρη. Ο μὴν οὗτος σύγκειται ἐξ 29 ἡμερῶν.

Θ'. 'Ραμαζάν, ἦτοι μὴν τοῦ καύσωνος, συγκείμε-

νος ἐκ 30 ἡμερῶν. Μετὰ τὴν ἐξάπλωσιν τῆς μωαμεθανικῆς θρησκείας, ὁ μὴν οὗτος καθιερώθη εἰς αὐστηρὰν νηστείαν καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸ διάστημα ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου.

Ἡ νύξ τῆς 26 πρὸς τὰς 27 τοῦ μῆνὸς τούτου καλεῖται λέϊλετ-ούλ κάδρ (κοινότερον καδήρ γκετζεσί) ἦτοι νύξ τῆς εύδαιμονίας· κατ' αὐτὴν δὲ τελεῖται ἥ ἀνάμνησις τῆς πρώτης ἀποκαλύψεως, καθ' ἥν ὁ Μωάμεθ ἔλαβεν ἐξ οὐρανοῦ τὸ προφητικὸν χάρισμα του.

I'. Τεθάλ, ἦτοι μὴν τῆς συζεύξεως, συγκείμενος ἐξ 29 ἡμερῶν. Εκαλεῖτο δὲ οὕτω, διότι κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ ἐγίνετο ἥ σύζευξις τῶν καμήλων.

Κατὰ τὴν πρώτην τοῦ μῆνὸς τούτου τελεῖται ἥ ἐορτὴ τοῦ φητήρ, ἥ κοινότερον ἰφτιάρ τούτεστι τῆς λύσεως τῆς νηστείας τοῦ Ραμαζάν. Εορτάζεται δὲ, ὡς γνωστόν, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ὑπὸ τὸ σύνηθες ὄνομα Βαΐράμ.

ΙΑ'. Ζελκαζάδε, ἦτοι μὴν τῆς ἀναπαύσεως, συγκείμενος ἐκ 30 ἡμερῶν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μῆνὸς τούτου οἱ Ἀραβες ἀνεπαύσοντο ἐνίστετε ἐν τῶν πολεμικῶν κόπων και ἐνησχολοῦντο ἐν τῷ ἐμπορίῳ.

ΙΒ'. Ξελχετζέ, ἦτοι μὴν τῆς προσκυνήσεως, συγκείμενος ἐξ 29 ἡμερῶν ἐν τοῖς κοινοῖς ἔτεσι και ἐκ 30 ἐν τοῖς ἐμβολίμοις.

Ο μὴν οὗτος ἐστιν καθιερωμένος ἐν τῇ προσκυνήσει τοῦ Κοστρέ, ὃπου πᾶς Μουσουλμάνος ὀφείλει ἀπαξ τούλαχιστον τῆς ζωῆς αὐτοῦ νὰ μεταβῇ εἰς ἐπίσκεψιν και προσκύνησιν τῶν Ιερῶν τόπων.

Κατὰ τὴν 10 τοῦ μῆνὸς τελεῖται ἥ ἐορτὴ τῆς θυσίας (κουρδάν-βαιράμ), καθ' ἥν θυσιάζουσιν εἰς τὸν Θεὸν μέγαν ἀριθμὸν προβάτων, ἐν δὲ τῇ Ἀραβίᾳ και καμήλων· αὕτη διαρκεῖ ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας, και πανταχοῦ, ιδίᾳ δ' ἐν Μέκκα, πανηγυρίζεται μετὰ πολλῆς και μεγάλης ἐπισημότητος.

Ἐκ τῆς παραγωγῆς και ἐξηγήσεως τῶν δώδεκα Ἀραβικῶν μηνῶν παρατηρεῖ ὁ ἀναγνώστης ὅτι οἱ Ἀραβες ἔδωκαν τὰς διαφόρους ταύτας ὀνομασίας εἰς αὐτοὺς ἐκ τῆς ἐνεργείας τοῦ ἐθνικοῦ αὐτῶν βίου. Καὶ τῷ ὅντι, τὰ δύομάτα ταῦτα εἰκονίζουσι πιστῶς τὴν τότε κατάστασιν τῶν ἀραβικῶν φυλῶν, αἵτινες ἔζων νομαδικῶς και ἐπορίζοντο τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐκ τοῦ πολέμου μᾶλλον ἥ ἐκ τῆς καλλιεργείας τῆς γῆς, εἰς ὁ ἄλλως συνέτεινε και αὐτὴ ἥ φύσις τῆς χώρας αὐτῶν, ούσης ἀμμώδους και ἀκάρπου.

Τὰ δύλιγα ταῦτα περὶ τῶν δώδεκα Ἀραβικῶν μηνῶν ἔστωσαν ίκανά πρὸς συμπλήρωσιν περὶ ὧν ἐπραγματεύθημεν ἐν Σ'. φυλλαδίῳ τοῦ Αττικοῦ Μουσείου.

ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Δικαστής ἐν τῷ ἐπαρχ. Δικαστηρίῳ Ἀμμοχόστου.